

Nr 26.

Af herr af Ekenstam, om tillägg i förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting.

Genom kungl. förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting är bland annat stadgadt när de lagtima tingssammanträdena skola taga sin början. Detta skall ske i domsaga, som innefattar allenast ett tingslag, under vårtinget tjugonedag jul, när han infaller på måndag, men eljest nästa måndag därefter och sedan hvar fjärde måndag, som inträffar före tingstidens slut, så räknadt att alltid fyra veckor blifva mellan hvar måndag å hvilken allmänt sammanträde börjas, samt under hösttinget första måndagen i september månad och sedan hvar fjärde måndag liksom under vårtinget. Omfattar åter domsagan två tingslag hålles i hvardera tingslaget tre sammanträden under vårtinget och två under hösttinget. Dessa börja i *ena* tingslaget under vårtinget tjugonedag jul, då han på måndag infaller, men eljest nästa måndag och sedan hvar åttonde måndag, som inträffar före tingstidens slut, och under hösttinget första måndagen i september och sedan måndagen åtta dagar därefter. I det andra tingslaget börja hvardera tinget de måndagar som infalla fyra veckor från början af hvarje allmänt sammanträde i förra tingslaget. — Vederbörande hofrätt bestämmer i hvilketdera tingslaget tingen först skola börja.

På sätt sålunda anförts är således bestämdt, att på vissa dagar under våren och på vissa dagar under hösten börja de allmänna sammanträdena i alla de domsagor, där den s. k. nya tingsordningen är införd. Ovedersägligen är detta i många afseenden för de rättsökande en fördel. Utan stora svårigheter kunna de nämligen hålla reda på, när de allmänna sammanträdena infalla och ordna sig därefter. Men

på några platser uppkomma nog också häraf olägenheter som öfvergå fördelarna. Jag vill i detta afseende omförmåla förhållandena från den provins där jag är bosatt.

Gottland är deladt i två domsagor, som båda gränsa till Visby. I Visby, öns enda stad, är naturligen samladt det mesta af hvad som hör till förvaltningen, och alla öns examinerade advokater finnas ock där. Då om tingen infalla på samma dagar, men hållas på tingsställen som äro cirka 5 mil åtskilda, är det i de allra flesta fall omöjligt för samma person att kunna vid samma ting uppträda vid båda häradsrätterna. Också är det ej ovanligt, att mål måst uppskjutas på den grund att parter, advokater eller vittnen ej kommit tillstädes, men haft laga förfall såsom bevisligen upptagna vid den andra häradsrätten. Dessa svårigheter, som hittills nästan uteslutande drabbat de enskilda, kunna i framtiden jämväl tänkas drabba staten, om nämligen såsom är föreslaget en af de å ön befintliga två kronofogdeplatserna kommer att indragas.

Till dessa redan flera gånger iakttagna svårigheter sällar sig nu ett möjligen för Gottland säreget förhållande. Förslag har framkommit att flytta ena tingslagets tingsstad till Visby, där således tingshus skulle uppföras. Då jämväl i det andra tingslaget länge varit tal om att få tingsstaden flyttad från dess nuvarande — genom ändrade kommunikationer — numera afsides belägenhet, har man uppkastat den tanken att flytta också den till Visby. Då ställer sig frågan: vore det ej möjligt att kunna få uppföra en gemensam tingshusbyggnad åt båda tingslagen? Jo, visserligen, men skall det bli någon uträkning måste man då kunna nöja sig med en tingssal, en afdelning för vittnen och allmänhet, en för åklagaren, en för nämnd o. s. v. — i stället för två. Men en sådan förenklad anordning kan ej genomföras, om allmänna sammanträdena skola börja å samma dagar. Således, *kan* här en lagändring åstadkommas, kunna icke oväsentliga medel inbesparas och åtskilliga förefintliga olägenheter undanröjas. Men skall lagens bokstaf stå kvar, betyder det ej blott ett fastslående af olägenheterna utan ett tryck på de tingsbyggnadsskyldige att utgifva kanske dubbelt så mycket som annars för samma lägenheter är af nöden.

Jag har tänkt mig, att saken lätt kunde ordnas genom att lämna Kungl. Maj:t rätt att i hvarje enskildt fall efter vederbörandes ansökning och hörande bestämma, huru med tingens början i likartade fall skall förfaras. Och då väl tänkbart är, att äfven på andra håll i vårt land samma förhållanden kunna förefinnas som dem jag äfven relaterat, tager jag mig friheten hemställa

att Riksdagen ville besluta
att i kungl. förordningen angående ändring i
vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting den
17 maj 1872 införes en ny § 5 af ungefär följande
lydelse:

§ 5. På ansökan må Kungl. Maj:t lämna tingslag rätt att låta första sammanträdet under vårtinget och första sammanträdet under hösttinget börja senare än ofvan är stadgadt; dock att påföljande sammanträden skola inträffa efter samma tids förlopp som ofvan är bestämdt; samt *att* påföljande §§, nu betecknade med nr 5—11, måtte, vid bifall till ofvanstående, erhålla nr 6—12.

Om remiss till lagutskottet anhålles äfvensom att lagutskottet, om det finner lämpligt, må omredigera lydelsen till ofvan föreslagna § 5.

Stockholm den 24 januari 1910.

Th. af Ekenstam.

Nr 27.

Af herr **af Petersens**, om *ändring af 22 kap. 1 och 21 §§ strafflagen.*

Svenska folket har af ålder varit och får väl ännu anses vara ett redbart och laglydigt folk; men på det så må fortfara och för att hejda den förvildning, hvarom tilldragelser från senare åren bära vittne, fordras, att lagstiftningen vägleder till sund uppfattning om det rätta och värnar om helgden af ingångna förbindelser.